

UNITATEA NCP@UEFISCDI

Probleme și provocări în participarea
la Horizon Europe

Raport analitic

Disclaimer

Acest document a fost realizat de echipa NCP@UEFISCDI în scop informativ și analitic, pe baza interacțiunilor directe cu aplicanți români la programele Horizon Europe în perioada 2024–2025. Informațiile, opiniile și concluziile prezentate reflectă percepțiile și observațiile echipei NCP, coroborate cu date provenite din activități de consiliere, sesiuni de formare, întâlniri individuale și colectare de feedback.

Documentul **nu are caracter normativ**, nu reflectă poziții oficiale ale Comisiei Europene sau ale altor autorități naționale, și **nu garantează succesul** în procesul de aplicare la Horizon Europe. Acesta este menit să ofere un suport orientativ și să identifice direcții de îmbunătățire a participării României în programul cadru.

UEFISCDI și echipa NCP nu își asumă responsabilitatea pentru eventuale decizii sau rezultate bazate exclusiv pe informațiile din acest raport. Aplicații sunt încurajați să consulte documentația oficială a Comisiei Europene și să ia decizii informate în funcție de apelurile specifice și contextul organizațional propriu.

Cuprins

Probleme și provocări	4
Probleme transversale (multiple programe).....	5
Probleme rezolvate (sau parțial rezolvate) + Acțiuni NCP@UEFISCDI	6
Concluzii	8

Probleme și provocări privind participarea în programul Horizon Europe identificate de NCP@UEFISCDI (2024-2025)

Pe baza interacțiunii directe și a discuțiilor în 2024-2025 cu peste 250 de aplicanți din diferite organizații (universități, institute, companii, ONG, etc), unitatea NCP HE din cadrul UEFISCDI a identificat mai multe provocări și probleme privind participarea aplicanților români la programele HE. Aceste probleme și provocări sunt structurate în 4 secțiuni: aplicant – individ; aplicant – organizație; NCP@UEFISCDI; MCID/ANC. Acțiunile pe care și le propun NCP@UEFISCDI sunt elaborate ca să răspundă cât mai bine acestor nevoi punctuale identificate.

Probleme și provocări

Aplicant – Individ

Probleme generale

- Lipsa încrederii de a aplica/reaplica.
- Lipsa experienței în managementul de proiecte.
- Cunoaștere insuficientă a standardelor HE.
- Dificultăți în identificarea partenerilor de încredere.

ERC

- Lipsa unei idei suficient de ambițioase și inovatoare.
- CV și Track Record nu totdeauna conform standardelor ERC.

MSCA

- Lipsă de informații și cunoștințe privind fluxul de lucru HE (PIC, platforma F&T).
- Lipsă de sprijin/training în redactarea propunerilor.

CL2

- Lipsa legăturilor directe cu parteneri relevanți.
- Lipsa încrederii de a aplica (din cauza ratei mici de succes).
- Dificultăți în înțelegerea aspectelor financiare ale propunerii.

EIC-EIE

- Conștientizare scăzută a programului.
- Proiecte slab redactate, necunoașterea procesului de aplicare.
- Lipsa unor consultații personalizate.

Widening & ERA

- Lipsa experienței și încrederii în standardele HE.
- Dificultăți în redactarea propunerii (în special CSA).
- Reticență față de apeluri cu componentă mică de cercetare.
- Dificultăți în căutarea de parteneri.

Aplicant – Organizație

Probleme generale

- Lipsă de strategie instituțională pentru HE.
- Vizibilitate scăzută în rețele HE.
- Profiluri incomplete/absente în portalul F&T.

ERC

- Lipsă de interes sau cunoștințe privind oportunitățile ERC.
- Sprijin financiar/logistic slab în faza de implementare.

MSCA

- Instituțiile românești nu sunt atractive pentru cercetători (PF/DN).
- Vizibilitate scăzută pentru parteneriate MSCA.

CL2

- Lipsă de strategie organizațională.
- Vizibilitate internațională scăzută.

EIC-EIE

- Lipsă de cunoștințe privind tranziția de la cercetare la comercializare.
- Interacțiune slabă cu lideri din industrie.

Widening & ERA

- Reticență instituțională privind implicarea în apeluri complexe CSA.
- Dificultăți în obținerea unui manager de proiect.
- Lipsă de vizibilitate pentru formarea consorțiilor.

NCP@UEFISCDI

- Interacțiune discontinuuă cu aplicanții.
- Lipsa sprijinului structurat și personalizat (EIC&EIE).
- Resurse insuficiente pentru pre-check, sesiuni de consultanță personalizate.
- Activitate redusă în formarea de consorții și în organizarea de evenimente de brokeraj

MEC / ANC

- Întârzieri în primirea ESR-urilor de la coordonatorul național.
- Lipsă de corelare cu alte programe naționale/EU (ex: MSCA Seal of Excellence, EIC propuneri respinse).
- Sprijin insuficient din partea altor NCP-uri de clustere (ex: CL1, CL5).

Probleme transversale (multiple programe)

Problemă comună	Programe afectate
Lipsă de încredere a aplicanților în aplicare/reaplicare	Toate programele
Lipsă strategie instituțională	Toate programele
Vizibilitate scăzută internațional	MSCA, CL2, Widening&ERA
Sprijin instituțional limitat pentru scriere propuneri	Toate programele
Lipsă corelare cu alte fonduri	MSCA, EIC-EIE, Widening&ERA
Sprijin instituțional juridic/financiar slab	ERC, CL2, Widening&ERA

Probleme rezolvate (sau parțial rezolvate) + Acțiuni NCP@UEFISCDI**Aplicant – Individ****ERC**

- Lipsa experienței în management de proiect
 - Rezolvată
 - Acțiuni: Organizare de discuții 1-la-1, îndrumare către alte programe HE dacă nu sunt eligibili pentru ERC.
- Cunoștințe insuficiente despre standardele HE
 - Rezolvată
 - Acțiuni: Informare și orientare personalizată, evenimente informative.
- Lipsa încrederii de a aplica/reaplica
 - Persistă parțial
 - Acțiuni: Discuții directe, explicarea beneficiilor reaplicării, informare despre finanțări complementare naționale (ERC-like).

MSCA

- Lipsa de informații despre oportunitățile MSCA
 - Rezolvată
 - Acțiuni: Sesiuni de informare.
- Lipsa cunoștințelor despre workflow HE (PIC, F&T platform)
 - Parțial rezolvată
 - Acțiuni: Întâlniri individuale, materiale video explicative.
- Lipsa suportului în redactarea propunerilor
 - Parțial rezolvată
 - Acțiuni: Crearea de materiale video pentru PF, DN, SE.

CL2

- Lipsa parteneri europeni pentru formarea de consorții HE
 - Parțial rezolvată
 - Acțiuni: Sprijin în găsirea potențialilor parteneri.
- Lipsa sprijinului în elaborarea propunerii
 - Parțial rezolvată
 - Acțiuni: Ghiduri și instruiți dedicate, redirectare către NCP juridic/financiar.

Widening&ERA

- Dificultăți în redactare CSA
 - Rezolvată
 - Acțiuni: Traininguri, întâlniri mici/medii, Q&A frecvente, pre-check propuneri, grupuri de lucru ERA.
- Reticență după eșec anterior la limită
 - Rezolvată
 - Acțiuni: Sprijin suplimentar pentru rescriere, consiliere personalizată.
- Căutare parteneri
 - Rezolvată

- Acțiuni: Contactarea coordonatorilor de proiecte WIDERA, asistență în utilizarea platformelor EOI și matchmaking.

Aplicant – Organizație

ERC

- Instituțiile nu sunt interesate sau informate privind oportunitățile ERC
 - Parțial rezolvată
 - Acțiuni: Evenimente cu părți interesate, informări e-mail.
- Sprijin insuficient în implementare (financiar, logistic)
 - *Nu putem rezolva noi*

MSCA

- Instituțiile românești nu sunt atractive pentru PF/DN
 - Parțial rezolvată
 - Acțiuni: Promovare pe platforma MSCA-NET, matchmaking.
- Vizibilitate redusă pentru parteneriate
 - Parțial rezolvată
 - Acțiuni: Platforme EOIs, participare la brokeraje.

CL2

- Lipsa strategiei instituționale
 - Acțiuni: Îndemnuri către organizarea de strategii, informare despre beneficii HE.
- Vizibilitate internațională scăzută
 - Parțial rezolvată
 - Acțiuni: Participare la brokeraje, ajutor în crearea profilurilor F&T.

Widening&ERA

- Sprijin slab în redactare, management, consorții
 - Parțial rezolvată
 - Acțiuni: Discuții cu conducerea instituției, sprijin la evenimente de brokerage, pre-check, formare personal dedicat HE.

NCP@UEFISCDI

ERC

- Colaborare discontinuă cu aplicanții
 - Parțial rezolvată
 - Acțiuni: Întâlniri 1-la-1, sprijin în toate etapele (aplicație + implementare).

EIC-EIE

- Asistență nestructurată și netargetată
 - Parțial rezolvată
 - Acțiuni: Contact cu experți, formare profesională internă.

MEC / ANC

- Întârzieri la primirea ESR-urilor
 - Persistă
 - Acțiuni: Presiune suplimentară asupra coordonatorului național.
- Lipsa corelării cu alte fonduri/programări naționale (ex: SoE, COFUND)
 - Persistă
 - Acțiuni: Identificare sinergii cu alte fonduri.

Concluzii**1. Progres vizibil în sprijinul oferit aplicanților individuali**

Problemele recurente ale aplicanților individuali – lipsa de încredere, necunoașterea standardelor HE, lipsa de experiență în redactare – au fost în mare parte adresate eficient de NCP prin: întâlniri 1-la-1, materiale de instruire, redirectionări către apeluri mai potrivite.

Există un impact direct pozitiv asupra participării și calității aplicațiilor în programe precum MSCA, ERC, Widening&ERA.

2. Probleme persistente la nivel instituțional

Instituțiile românești nu au, în general, o strategie clară pentru participarea la Horizon Europe. Persistă probleme precum: vizibilitate scăzută internațional, sprijin insuficient pentru cercetători, lipsă de personal specializat pentru HE.

Acțiunile NCP (informări, traininguri, platforme de matchmaking) sunt utile, dar nu pot substitui o strategie instituțională proactivă.

3. Sprijinul NCP este eficient, dar fragmentat

NCP@UEFISCDI a demonstrat adaptabilitate și implicare activă în programele HE pe care le gestionează. Totuși, sprijinul este uneori netargetat sau lipsit de continuitate, în special în zone precum EIC-EIE și suportul juridic/financiar. Colaborarea între NCP@UEFISCDI și alte NCP-uri (ex. alte clustere) trebuie îmbunătățită.

4. MEC/ANC trebuie să își îmbunătățească rolul de facilitator

Probleme precum întârzierile în livrarea ESR-urilor și lipsa corelării cu alte fonduri europene/nationale persistă în toate programele. Lipsa unor mecanisme flexibile pentru preluarea propunerilor valoroase (ex: cele cu Seal of Excellence) limitează impactul național al participării la HE.

5. Calitatea propunerilor românești este adesea "sub linia de finanțare"

În multe apeluri (MSCA, Widening&ERA, CL2), propunerile sunt notate cu scoruri decente (70–85%), dar nu trec pragul de finanțare, ceea ce sugerează nevoia de sprijin mai avansat în scrierea propunerilor (ex: evaluare internă, coaching), nevoia de consultanță profesională externă – solicitată deja de unii aplicanți.

6. Necesitatea unui efort sistemic și coordonat

Progresele realizate de NCP@UEFISCDI sunt semnificative, dar nu sunt suficiente în absența unui cadru instituțional și guvernamental coerent.

Este esențială crearea unui cadru național de sprijin pentru participarea la HE, finanțarea complementară pentru propunerile de calitate, profesionalizarea și extinderea rețelei NCP.